ZASADY

KONKURSÓW ARCHITEKTONICZNYCH

OPRACOWANE I PRZYJĘTE

PRZEZ

„KOŁO ARCHITEKTÓW POLSKICH WE LWOWIE“

A ZATWIERDZONE I POLECONE

PRZEZ

TOWARZYSTWO POLITECHNICZNE

(UCHWAŁA WYDZIAŁU TOW. POL. z 22/III 1909).

WE LWOWIE

I. ZWIĄZKOWA DRUKARNIA WE LWOWIE, UL. LINDEGO 4.

1909.

ZASADY

KONKURSÓW ARCHITEKTONICZNYCH

OPRACOWANE I PRZYJĘTE

PRZEZ

„KOŁO ARCHITEKTÓW POLSKICH WE LWOWIE"

A ZATWIERDZONE I POLECONE

PRZEZ

TOWARZYSTWO POLITECHNICZNE

(UCHWAŁA WYDZIAŁU TOW. POL. z 22/III 1909).

WE LWOWIE

I. ZWIĄZKOWA DRUKARNIA WE LWOWIE, UL. LINDEGO 4.

1909.

ODBITKA Z „CZASOPISMA TECHNICZNEGO“

Niniejsze warunki podlegają corocznie rewizyi Koła Architektów w celu dokonania zmian i uzupełnień.

I. Uwagi ogólne.

Celem uregulowania sposobu postępowania przy konkursach z zakresu architektury i budownictwa, „Koło Architektów polskich“ jako sekcya Tow. Politechnicznego we Lwowie przyjmuje niniejsze zasady i uważa jako obowiązek honorowy swych członków, nie przyjmowanie udziału tak w Sądzie konkursowym jak i w konkursie, ogłoszonym sprzecznie z niniejszemi zasadami.

Tak „Koło Architektów“ jak i poszczególni jego członkowie obowiązani są osobom, towarzystwom i instytucyom itd. udzielać rad i wyjaśnień w celach rozpisywania konkursów; zadaniem zaś Koła jest, przeprowadzać na życzenie stron wszelkie czynności z rozpisywaniem konkursów połączone, w myśl niniejszych zasad.

II. Rodzaj konkursu.

„Koło Architektów“ zajmuje się rozpisywaniem konkursów

A) ogólnych

które mają być:

1. międzynarowe — bez ograniczenia narodowości ubiegających się;

2. ogólno polskie — dostępne dla wszystkich architektów narodowości polskiej, bez względu na miejsce zamieszkanie;

3. konkursy dla architektów poszczególnych prowincyi miast, lub członków poszczególnych towarzystw;

B) ścisłych

do których tylko pewni architekci są zaproszeni, jednak tylko takich, które są dalszym ciągiem konkursów ogólnych.

Przy wszystkich rodzajach konkursów rozróżnia się:

a) konkurs na szkice (pomysły);

b) „ „ projekty.

Przy konkursach o większym zakresie poleca się najpierw rozpisanie konkursu na szkice.

III. Ogłoszenie konkursu.

Rodzaj konkursu (ustęp II *a* i *b*)) — warunki,— program, tudzież liczba i wysokość nagród i norma zakupu winny być postanowione przez sędziów konkursowych w porozumieniu i przy współudziale rozpisującej konkurs osoby (instytucyi, stowarzyszenia). — W każdym razie program musi być przed ogłoszeniem konkursu przez wszystkich sędziów jak i ich zastępców przyjęty i podpisany.

Warunki konkursu i program będzie ogłoszony w *Architekcie*, jako organie Delegacyi Architektów polskich, w *Czasopismie Technicznem* i w innych pismach. W tych samych pismach będą ogłaszane wszelkie objaśnienia dodatkowe, sprostowania i wynik sądu konkursowego.

IV. O sędziach konkursowych.

Sędziów konkursowych i ich zastępców wybiera — każdorazowo Zebranie Koła Architektów, przez głosowanie tajne na kandydatów, a następnie

na sędziów i ich zastępców z pomiędzy swoich członków i osób postronnych w liczbie, jaką uzna za odpowiednią. W każdym razie architekci winni być w większości. Sędziowie wybrani powinni mieć większość głosów obecnych na posiedzeniu, t. j. więcej niż połowę. Liczba sędziów winna być nieparzysta.

Nazwiska sędziów konkursowych i ich zastępców będą ogłaszane w programie.

Sędziowie konkursowi i ich zastępcy nie mogą brać udziału w danym konkursie pośrednio lub bezpośrednio i nie mogą zrzeć się godności sędziego przed ukończeniem wszystkich czynności konkursowych. W razie zrzeczenia się którego z sędziów przed rozpoczęciem ich czynności, na jego miejsce wstępuje pierwszy zastępca.

Architektę lub budowniczego, zaproszonego do wykonania lub kierownictwa budowy, przed ogłoszeniem konkursu Koło Architektów nie wybiera do sądu konkursowego, co nie wpływa, aby tenże był sędzią z ramienia zgłaszającego się o konkurs.

Jeden z sędziów konkursowych spełnia obowiązki sekretarza w danym konkursie, od chwili ustalenia składu sędziów konkursowych, aż do podpisania protokołu sądu konkursowego. Sprawy administracyjne konkursu i korespondencyę załatwiają ci członkowie Koła Architektów, którzy nie wezmą udziału w konkursie. Wyrok sądu konkursowego jest ostateczny i nieodwołalny. Członkom sądu konkursowego przyzna za ich pracę odpowiednie wynagrodzenie osoba względnie instytucya rozpisująca konkurs.

V. Program.

Program powinien podać:

a) plan sytuacyjny ze strzałką północy, niwelacyą i inne niezbędne dane techniczne;

*

b) liczba, wielkość, położenie i przeznaczenie wszystkich żądanych pomieszczeń, ich wzajemną łączność, wysokość i sposób oświetlenia;

c) styl — o ile będzie żądany;

d) główne materyały budowlane i dane konstrukcyjne;

e) koszta budowy podane w nieprzekraczalnej sumie ogólnej lub przybliżone, obliczone na podstawie objętości w met. sześć. przestrzeni zabudowanej, albo według powierzchni zabudowanej w metr. kwadr., przyczem w programie podana będzie cena 1 m. sześć. lub 1 m. kwadr. ze wskazaniem sposobu obliczenia; wreszcie zakres żądanych obliczeń i objaśnień;

f) punkt widzenia i horyzont w razie żądania rysunku perspektywicznego;

g) liczba i sposób wykonania żądanych rysunków i ich skale. Mianowicie dla szkiców przyjętą będzie zasadniczo skala 1:200. Dla projektów zaś 1:100. — Dla szczegółów projektu, małych przedmiotów architektonicznych, pomników i niewielkich budowli skala może być większa;

h) miejscowe przepisy budowlane, niezbędne do danego konkursu;

i) warunki ogłaszającego konkurs odnośnie do wykonania projektu w naturze;

k) żądania, które mają być bezwarunkowo uwzględnione, będą w sposób niewątpliwy wyróżnione od żądań, które mają być poczytywane tylko za życzenia. Jeśli wyrażone życzenia mogą wywrzeć wpływ wybitny na ukształtowanie projektów, to niezbędnem będzie ogłoszenie konkursu przedwstępnego, którego warunki będą specyalnie opracowane przez sędziów konkursowych;

l) program określi ściśle czas i miejsce złożenia prac konkursowych miejscowych i zamiejscowych. Autorowie zamiejscowi winni przedstawić dowody o wysłaniu pracy w terminie obowiązu-

jącym. Po upływie 5-ciu dni od obowiązującego terminu żadne prace przyjęte nie będą.

Każdy projekt bez godła i znaku winien być w oddzielnem opakowaniu w tece i zawierać wewnątrz również bez godła i znaku, kopertę zapieczętowaną, zawierającą nazwisko i adres autora. Na opakowaniu będzie postawiony numer porządkowy, którym oznaczone będzie i pokwitowanie z odbioru projektu. Powyższy numer służyć będzie jako godło i znak projektu. Autorowie zamiejscowi winni podać na opakowaniu adres, pod którym Koło Architektów zawiadomi o odebraniu projektu i numerze, pod jakim projekt będzie osądzony na konkursie. — Przy konkursach ścisłych mogą być prace pełnem nazwiskiem autora podpisane.

VI. Nagroda.

Przed wpłaceniem do kasy Towarzystwa Politechnicznego sumy nagród, konkurs nie będzie ogłoszony. Za względnie najlepsze z pomiędzy nadesłanych na konkurs projektów przyznane będą wyznaczone nagrody, które bezwarunkowo wypłacone będą, o ile prace nadesłane na konkurs odpowiadają warunkom konkursu. Jeśli projekt posiada kilka odmian, należy specyalnie zaznaczyć, która z tych odmian zostaje nagrodzona.

Suma wszystkich nagród nie powinna być mniejszą od podwójnej należytości za podobną pracę wykonaną na zamówienia.

Dla mniejszych zadań konkursowych powinne być wyznaczone trzy nagrody: — dla większych, więcej, — w każdym razie nie powinno być więcej, aniżeli trzy stopnie nagród.

W razach wyjątkowych, gdyby żadna z prac nadesłanych nie zasługiwała na pierwszą nagrodę, może być pierwsza nagroda rozdzielona na kilka

nagród dalszego stopnia. — Warunek ten jednak musi być każdorazowo ogłoszony przy rozpisaniu konkursu. Przy konkursach ścisłych zamiast nagród różnego stopnia, mogą być przyjęte równe wynagrodzenia za każdą pracę konkursową, które nie powinnoby być mniejsze, aniżeli połowa wynagrodzenia normalnego za podobną pracę wykonaną ną zamówienie.

Oprócz nagród może być wyznaczona pewna kwota na zakupno projektów nienagrodzonych.

Zakupno może nastąpić jedynie za zgodą autora.

Cena zakupna projektu nie powinna wynosić mniej, aniżeli $^1/_2$ najniższej nagrody. Oprócz nagród pieniężnych, sędziowie mogą przyznawać odznaczenia zaszczytne, poparte motywami i bez stopniowania. Pożądane jest, by autorowi projektu wybranego do wykonania w naturze, powierzone było szczegółowe opracowanie projektu i o ile możebne art. kierownictwo budowy. Od nagród otrzymanych przez osoby nie będące członkami „Koła Architektów", odlicza się 10% na rzecz kasy „Koła", a od członków Koła Architektów 5%.

VII. Protokół sądu konkursowego.

Protokół sądu konkursowego, obejmujący motywy, charakterystykę i ocenę wszystkich projektów przyjętych do konkursu, będzie wyłożony na widok publiczny wraz z projektami konkursowymi, przesłany w kopii każdemu biorącemu udział w konkursie przy zwrocie planów względnie wręczeniu nagrody, tudzież ogłoszony w *Architekcie* i *Czasopismie Technicznem*.

VIII. O projektach.

Projekt będzie wyłączony z konkursu, gdy nie odpowiada zasadniczym warunkom konkursu, a mianowicie:

a) gdy brak w nim żądanych w programie pomieszczeń;

b) gdy nie są zachowane wymiary placu;

c) gdy sędziowie stwierdzą, iż obliczenie kosztu przekracza określoną w programie sumę;

d) gdy brak rysunków, lub gdy one są wykonane nie w skali żądanej.

Wszystkie nadesłane na konkurs projekty będą niezwłocznie po ogłoszeniu wyroku sądu konkursowego, wystawione na widok publiczny przynajmniej na przeciąg dni 8-iu.

Projekty nagrodzone i zakupione przechodzą na własność ogłaszającego konkurs, lecz wyłącznie do zużytkowania przy danej budowie, na oznaczonej przez konkurs miejscowości; dalsze użytkowanie projektu przysługuje wyłącznie autorowi.

Kołu Architektów przysługuje prawo reprodukcyi nagrodzonych i zakupionych projektów, bez osobnego wynagrodzenia autorów. Sprawa reprodukcyi projektów do celów specyalnych będzie każdorazowo określona w programie.

Projekty nienagrodzone i nieodebrane w terminie oznaczonym w programie, stają się własnością Koła Architektów, odnośne zaś koperty nierozpieczętowane będą spalone przez zarząd Koła.

IX. Zasady postępowania sądu konkursów architektonicznych.

a) Bezpośrednio po zapadłym terminie nadsyłania prac konkursowych wybiorą sędziowie z grona swego przewodniczącego i sekretarza, — stwierdzą liczbę prac nadesłanych i oznaczą numera porządkowe nadsyłania na kopertach, rysunkach i objaśnieniach, według numerów, umieszczonych na tekach i na wydanych kwitach.

Protokół o liczbie prac nadesłanych podpisują wszyscy sędziowie.

b) Sędziowie w całym komplecie decydują o wyłączeniu prac z konkursu (na podstawie ustępu VII *a*, *b*, *c*, *d*) i o podziale na kategorye.

c) Prace pozostałe będą rozdzielone przez losowanie do dokładnego zbadania pomiędzy sędziów, przyczem każdy projekt winien być dokładnie referowany przez dwóch architektów.

d) O każdym projekcie należy referować na plenarnem posiedzeniu sędziów.

e) Sąd rozdziela następnie projekty na dwie grupy, z których jedną wyłącza od ubiegania się o nagrody.

f) Prace pozostałe będą ponownie wspólnie badane, przyczem postanawia się ostatecznie, które projekty należy jeszcze wyłączyć, tak by liczba prac pozostałych nie przekraczała podwójnej liczby nagród.

g) Wszelkie wyłączanie projektów musi być uchwalone większością $^2/_3$ głosów, a powód wyłączenia wyraźnie w protokole zaznaczony.

h) Dla pozostałych prac ustanawia się przez głosowanie porządek nagród.

i) Orzeczenia sądu zapadają większością głosów całego kompletu sądzącego.

Wszystkie powyższe czynności będą notowane w protokole.

k) Po przyznaniu nagród, przedstawieniu projektów do zakupna, względnie udzieleniu listów pochwalnych, przystąpi sąd konkursowy do otwarcia kopert projektów nagrodzonych.

Koperty zawierające adres autorów prac do zakupna poleconych, tudzież odznaczonych listem pochwalnym mogą być otwarte tylko za zgodą autorów.

l) Sąd konkursowy obowiązki swoje powinien spełnić w możliwie najkrótszym czasie. Po podpi-

saniu protokołu czynności sędziów uważane są ukończone i sprawa przechodzi wraz z wszelkimi aktami do Zarządu Koła celem załatwienia dalszego i przechowania protokołu.

m) W razie wypadku tak ważnego, że sędzia nie będzie w możności spełnić swego obowiązku, jego miejsce zajmuje zastępca, który wchodzi w pełne prawa zastępowanego sędziego.
